

PRIJEDLOG

Na temelju članka 24. stavaka 1. i 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 150/2011), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj, donijela

ODLUKU o osnivanju Povjerenstva za izradu Projekta uspostave višenamjenske zrakoplovne službe za zaštitu i spašavanje

I.

Ovom Odlukom osniva se Povjerenstvo za izradu Nacrta prijedloga Projekta uspostave višenamjenske zrakoplovne službe zaštite i spašavanja (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), određuju zadaće i sastav Povjerenstva te uređuju i druga pitanja iz djelokruga rada Povjerenstva.

II.

U Povjerenstvo se imenuju:

- predstavnik/ica Državne uprave za zaštitu i spašavanje, predsjednik/ca Povjerenstva
- predstavnik/ica Ministarstva obrane, član/ica
- predstavnik/ica Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske, Ministarstva obrane, član/ica
- predstavnik/ica Ministarstva unutarnjih poslova, član/ica
- predstavnik/ica Ministarstva financija, član/ica
- predstavnik/ica Ministarstva gospodarstva, član/ica
- predstavnik/ica Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, član/ica
- predstavnik/ica Ministarstva zdravlja, član/ica
- predstavnik/ica Agencije za civilno zrakoplovstvo, član/ica
- predstavnik/ica Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu, član/ica
- predstavnik/ica Hrvatske vatrogasne zajednice, član/ica
- predstavnik/ica Hrvatske gorske službe spašavanja, član/ica.

III.

Za nositelja izrade Nacrta prijedloga Projekta uspostave višenamjenske zrakoplovne službe za zaštitu i spašavanje određuje se Državna uprava za zaštitu i spašavanje.

IV.

Ovlašćuje se Povjerenstvo da za operativnu provedbu zadaće iz ove Odluke osniva radne skupine sastavljene od predstavnika tijela iz točke II. ove Odluke.

V.

Zadaća Povjerenstva je izrada Nacrta prijedloga Projekta uspostave višenamjenske zrakoplovne službe za zaštitu i spašavanje.

Povjerenstvo će do 30. studenog 2012. predložiti Vladi Republike Hrvatske Projekt uspostave višenamjenske zrakoplovne službe za zaštitu i spašavanje.

VI.

Zadužuju se čelnici tijela iz točke II. ove Odluke da u roku od osam dana od dana donošenja ove Odluke dostave Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje imena svojih predstavnika/ica u Povjerenstvu iz reda rukovodećih kadrova.

VII.

Stručne i administrativne poslove za rad Povjerenstva obavlja Državna uprava za zaštitu i spašavanje.

VIII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

O B R A Z L O Ž E N J E

Djelovanje zrakoplovnih snaga u zaštiti i spašavanju u Republici Hrvatskoj jedna je od bitnih komponenti kojima se u svakodnevnom životu bitno poboljšava djelovanje žurnih službi.

Zadaće na kojima se koriste zrakoplovi u zaštiti i spašavanju su:

- hitan medicinski prijevoz s otoka ili kod velikih nesreća, hitan prijevoz medicinskog osoblja na mjesta velikih nesreća, prijevoz organa za transplantaciju,
- poslovi traganja i spašavanja na kopnu i moru, traganje na nepristupačnim područjima (HGSS, Ministarstvo mora, pomorska policija),
- prijevoz vatrogasaca i opreme na nepristupačna područja, izravno gašenje požara,
- izviđanje iz zraka i nadzor požarišta, izviđanje i nadzor u drugim velikim nesrećama (poplave, potres), dostava nužne pomoći u nepristupačna područja.

Rasprave o ustrojavanju civilne agencije višenamjenskih zrakoplova zaštite i spašavanja vode se u Republici Hrvatskoj od 2001. godine, ali se donošenje konačne odluke neprestano odlagalo zbog više razloga, prije svega zbog tumačenja da je održavanje i Canadaira i helikoptera jednostavnije u sastavu OS RH jer je i Zrakoplovni remontni zavod dio MORH. S druge strane postoji niz argumenata zašto bi bilo jednostavnije i kvalitetnije upravljanje i korištenje zrakoplova kao civilnih letjelica. Kako je Zrakoplovni remontni zavod sada pravna osoba osnovana po Zakonu o trgovačkim društvima, taj argument više ne postoji, a avioni se održavaju na temelju komercijalnih ugovora.

Iako je sustav aktiviranja zrakoplova propisa (SOP), ipak se kroz nekoliko stepenica prijenosa zahtjeva i donošenja odluke za djelovanje gubi dragocjeno vrijeme, od nekoliko do petnaestak minuta, a svaki puta se posebno mora donijeti odluka o angažiranju helikoptera respektirajući druge zadaće koje ima HRZ, sukladno njihovom planu djelovanja i osposobljavanja.

Nadalje, Republika Hrvatska članica je EU Mehanizma za suradnju u civilnoj zaštiti te ima razvijenu suradnju sa susjednim i drugim zemljama u podizanju razine sigurnosti. EU Mehanizam za civilnu zaštitu zahtjeva način jačanja ukupnog sustava, a posebno zajedničkog korištenja kapaciteta za zaštitu i spašavanje. Propisi EU ne poznaju mogućnost sufinanciranja vojnih kapaciteta, što je još jedan argument za ustrojavanje civilne agencije za zrakoplovne snage u zaštiti i spašavanju.

Pitanje osiguranja je bitno i za prijevoz pacijenata u Republici Hrvatskoj jer svaki pacijent koji se prevozi mora prije polijetanja potpisati izjavu da leti na vlastitu odgovornost, u protivnom ne bi smio biti ukrcan u vojnu letjelicu. Ponekad strani državljani ne žele potpisati takvu izjavu, što dovodi do kompleksnih situacija. Uz to, dio stranih državljana redovito nudi svoje police osiguranja kako bi se moglo naplatiti troškove njihova medicinskog prijevoza ili spašavanja helikopterom, što nije moguće sve dok su letjelice vojne.

Temeljem navedenog opravdano je pokretanje postupka izdvajanja letjelica te dijela helikoptera, koje bi se isključivo koristili za civilne namjene (Canaderi i Airtraktori), u zasebnu instituciju - agenciju za višenamjensku zračnu potporu zaštiti i spašavanju koja bi za svoj rad odgovarala jednom ministarstvu, a zadaće bi izvršavala sukladno potrebama svih središnjih tijela državne uprave, odnosno potrebama ugroženih osoba.

Stoga predlažemo Vladi Republike Hrvatske donošenje Odluke kojom bi se osnovalo Povjerenstvo za izradu Projekta uspostave višenamjenske zrakoplovne službe za zaštitu i spašavanje, koje bi pripremilo normativna i financijska rješenja za uspostavu novog, civilnog sustava zaštite i spašavanja iz zraka, uvezanog u jedinstveni sustav zaštite i spašavanja u Republici Hrvatskoj te predložilo Vladi odgovarajuće rješenje. U slijedećem koraku potrebno je donijeti i potrebne propise (zakon, podzakonske akti i propisati operativno operativno postupanje) kako bi novoosnovana agencija mogla započeti s radom.